

KOALICJA "POLSKA WOLNA OD GMO"
ul. Chłodna 48 lok. 153
00-872 Warszawa
tel. 022 654 45 93 fax 022 654 45 92

www.polska-wolna-od-gmo.org

Warszawa, 10 maja 2008 r.

Komunikat prasowy

Stanowisko Koalicji „POLSKA WOLNA OD GMO” w sprawie zapowiedzianych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmian do Ustawy o paszach z dnia 22 lipca 2006r.

W związku z zapowiedzią rozpatrywania na posiedzeniu w dniu 12 maja 2008 r. przedłożonego przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o paszach z dnia 22 lipca 2006 r., zmierzającego do dalszego odsunięcia terminu wejścia w życie zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanych surowców paszowych (art. 15 ust.1 p.4 przedmiotowej ustawy).

Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO” wyraża swój sprzeciw w stosunku do zamierzonego, dalszego wydłużenia okresu wprowadzenia ustawowego zakazu stosowania pasz GMO.

Równocześnie apelujemy o niezwłoczne wydanie odpowiednich rozporządzeń oraz ścisłych instrukcji dla Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Służby Celnej w celu pełnego wyegzekwowania przedmiotowego zakazu z dniem 11 sierpnia 2008 r., a więc po upływie dwuletniego *vacatio legis*, który ustawodawca przeznaczył importerom i użytkownikom pasz dla pełnego wycofania komponentów transgenicznych z żywienia zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polski.

Niniejsze stanowisko zostało przyjęte w wyniku szeroko zakrojonych konsultacji pośród 234 podmiotów, członków Koalicji „POLSKA WOLNA OD GMO”, w tym naukowców, organizacji rolników i konsumentów żądających zakazu stosowania pasz GMO i sprzeciwiających się jakimkolwiek zmianom w zapisie obowiązującej ustawy o paszach wydanej w całkowitej zgodności z obowiązującym Ramowym Stanowiskiem Polski dotyczącym GMO z dnia 3 kwietnia 2006 r.

U z a s a d n i e n i e

W marcu b.r. Ministerstwo Rolnictwa, na skutek intensywnego nacisku lobbujących grup interesu zrzeszających przemysłowych producentów pasz oraz drobiu i żywca wieprzowego

przedłożyło projekt zmiany ustawy o paszach z dnia 22 lipca 2008 zmierzający do wydłużenia okresu przewidzianego ustawą *vacatio legis* o dalsze trzy lata.

Przy podejmowaniu decyzji o konieczności wprowadzenia zmian do ustawy, Ministerstwo posługiwało się materiałami sporządzonymi na zlecenie Izby Zbożowo Paszowej, Związku Producentów Pasz oraz Rady Gospodarki Żywnościowej opracowanymi przez naukowców związanych z lobby firm biotechnologicznych żywnie zainteresowanych rozpowszechnianiem technologii transgenicznych w polskim rolnictwie.

Opracowania te zawierają tendencyjne zapowiedzi katastrofalnych skutków ekonomicznych, prowadzących do upadku krajowego sektora paszowego i mięsnego połączone z masowym bezrobociem, lawinowym wzrostem cen mięsa drobiowego i wieprzowego.

Całość dodatkowo poparta oświadczeniami prywatnych właścicieli polskich portów morskich, zapowiadających bankructwo oraz zwalnianie pracowników na skutek zaprzestania przeladunków transgenicznej śruty sojowej importowanej z Argentyny i USA w ilości 1,8 mln ton rocznie.

W uzasadnieniu konieczności wprowadzenia zmian wskazano m.in.:

1. Istotne niezgodności ustawy w stosunku do obowiązującego prawa Unii Europejskiej, którego naruszenie pociągnie za sobą dotkliwe sankcje prawne i ekonomiczne spowodowane brakiem subordynacji legislatora polskiego (przypomnijmy ustawa o paszach została uchwalona przez Sejm i Senat RP oraz zatwierdzona podpisem Prezydenta)

2. Brak możliwości kompensaty deficytu białka paszowego, jaki pojawi się w wyniku zakazu stosowania GMO. Nie jest możliwe zwiększenie produkcji roślin wysokobiałkowych na terenie Polski w bieżącym sezonie i latach następnych.

3. Brak możliwości pozyskania odpowiednich ilości śruty sojowej wolnej od GMO.

Z takim stanowiskiem Ministerstwa nie można się zgodzić z następujących powodów:

1. Obecna generacja roślin genetycznie modyfikowanych niesie za sobą poważne ryzyko zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska naturalnego. Potwierdzenia faktów zaistnienia groźnych objawów chorobowych wśród zwierząt karmionych paszami GMO oraz udokumentowana badaniami obecność potencjalnie szkodliwych odcinków rekombinowanego DNA w przewodzie pokarmowym ludzi spożywających żywność genetycznie modyfikowaną są tego ewidentnymi dowodami. Z tego powodu większość obywateli Unii Europejskiej jest przeciwna stosowaniu GMO w żywności i żywieniu.

2. Procedury dopuszczania do obrotu roślin i żywności GMO na terenie Unii Europejskiej nie gwarantują wykrycia istotnych zagrożeń dla zdrowia i środowiska. Dotychczas, żadna z decyzji zatwierdzających poszczególne rośliny i żywność GMO w Europie nie została podjęta kwalifikowaną większością Komitetu Ministrów Rolnictwa Krajów Członkowskich. Wszystkie dopuszczenia zatwierdzono arbitralną decyzją Komisji Europejskiej, zaś podstawę do wydania decyzji o zatwierdzeniu stanowią wątpliwej jakości rekomendacje wydawane przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Opinie te wydawane są na wniosek zainteresowanych firm biotechnologicznych na podstawie odpowiednio spreparowanej dokumentacji.

3. W Polsce, gdzie 80% badanych opowiada się przeciw GMO, na bazie decyzji wydanych w Brukseli, społeczeństwo poddawane jest bezwiednie eksperymentowi poprzez niekontrolowany import i powszechne stosowanie paszy, żywności i dodatków spożywczych zawierających GMO. Należy przy tym podkreślić, że brak właściwego oznakowania żywności zawierającej GMO uniemożliwia dokonanie wyboru konsumentom, co stanowi poważne naruszenia ich konstytucyjnych praw.

4. Sytuacja zmonopolizowanego rynku zaopatrzenia w wysokobiałkowe komponenty pasz, w świetle przedstawionej przez lobby paszowe argumentacji jest skrajnie patologiczna. W trakcie dyskusji o zakazie importu pasz GMO ujawniono ukrytą dotychczas przed społeczeństwem prawdę, że stan zaopatrzenia w mięso oraz jego ceny zależą od importu 2mln ton śruty sojowej genetycznie modyfikowanej. Poprzez prywatyzację sektora zaopatrzenia i produkcji pasz organy państwa całkowicie pozbawiły się kontroli nad prawidłowością jego działania, a w konsekwencji nad bezpieczeństwem żywnościowym Narodu.

Skala podwyżek zapowiadanych przez lobby paszowe w przypadku konieczności przestawienia się na pasze konwencjonalne to swoisty szantaż i nacisk wywierany na instytucje rządowe odpowiedzialne za politykę żywnościową naszego kraju. Istnieją przecież uzasadnione obawy, że powodem podwyżek mogą być inne czynniki, również czysto spekulacyjne, inicjowane przez obecnych na naszym rynku dystrybutorów pasz powiązanych z koncernami biotechnologicznymi. Zagrożenie to jest szczególnie istotne w okresie światowego kryzysu żywnościowego z jakim mamy do czynienia obecnie.

Kryzysu jaki nie powinien mieć miejsca jeśli miałyby się spełnić obietnice szalejących biotechnologów i towarzysząca im euforia producentów roślin GMO, którzy od kilkunastu lat niepodzielnie rządzą na światowym rynku pasz głosząc skuteczność technologii transgenicznych w walce ze światowym głodem.

5. W tej sytuacji Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO” domaga się od Rządu RP podjęcia natychmiastowych działań w celu zdemonopolizowania rynku paszowego w Polsce.

Jedynym wyjściem jest jego częściowe upaństwowienie wraz z wprowadzeniem regulacji prawnych na wzór tych, które istnieją w sektorze paliwowym i energetycznym.

Ponadto, Rząd powinien rozpatrzyć możliwość zaangażowania się w budowę terminalu morskiego dostosowanego wyłącznie do obsługi importu śruty sojowej czystej genetycznie oddzielnymi kanałami dostaw bezpośrednio z krajów producentek, n.p. Brazylii, na podstawie porozumień zawartych na szczeblu rządowym z pominięciem pośrednich stopni dystrybucji, które generują dodatkowe koszty oraz potencjale źródła skażenia certyfikowanych dostaw materiałem transgenicznym.

Istotne priorytety powinny zostać stworzone bezzwłocznie dla upowszechnienia upraw roślin wysokobiałkowych przez Polskich rolników. Odpowiednie granty powinny zostać przyznane na rozwój badań nad nowymi odmianami roślin wysokobiałkowych nie wyłączając soi, której próbne uprawy na terenie Podlasia dały zaskakująco dobre rezultaty.

6. Fundamentem wprowadzenia ładu i trwałego porządku ekonomicznego w sektorze produkcji paszowej i żywnościowej, przy zachowaniu nadrzędnego celu jakim jest zapewnienie polskiemu społeczeństwu powszechnego dostępu do zdrowej i bezpiecznej żywności jest bezwzględne zachowanie i egzekwowanie zapisów ustawy paszowej w brzmieniu z dnia 22 lipca 2006 roku stanowiących o zakazie stosowania pasz GMO z dniem 11 sierpnia 2008 r.

W sytuacji gdy w przeciągu dwóch lat, perspektywa wejścia w życie tego zakazu była całkowicie ignorowana przez zainteresowane podmioty gospodarcze, nie widzimy żadnego powodu aby Polacy byli w dalszym ciągu poddawani ryzykownym testom na wytrzymałość i odporność na endotoksyny będące m.in. składnikami komponentów GMO zawartych w codziennym pożywieniu dorosłych i dzieci. Importerzy i dystrybutorzy pasz GMO w wyznaczonym przez ustawodawcę, dwuletnim okresie przejściowym nie zrobili dotychczas nic aby dostosować się do wymogów ustawy. Nie ma żadnych gwarancji, że również w przyszłości, z pozycji monopolisty będą skłonni do jakichkolwiek działań, które naruszałyby wysoką dochodowość ich interesów powiązanych z gigantami technologii transgenicznych. Nie można mieć zatem złudzeń, że dodatkowe trzy lata zostaną przez nich wykorzystane na procesy dostosowawcze dla eliminacji komponentów GMO z obrotu.

Z tego względu istniejące zapisy ustawy paszowej powinny być dodatkowo wsparte jednoznacznymi przepisami odpowiedzialności karnej za łamanie przedmiotowego zakazu.

7. Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO” zdaje sobie sprawę, że w wyniku opóźnień w wydaniu odpowiednich rozporządzeń oraz braku nacisku i monitorowania postępu wdrażania procesów dostosowawczych przez odpowiednie służby RP, zmierzających do realizacji zapisów art. 15 ust. 1 p. 4 ustawy o paszach, w chwili obecnej, szczególnie w okresie światowego kryzysu żywnościowego, bezwzględne wprowadzenie zakazu importu pasz GMO w zmonopolizowanym sektorze paszowym może odbić się bardzo negatywnie na dostępności i cenach mięsa drobiowego i wieprzowiny.

Jednakże jakiegokolwiek odstępstwa od powyższej zasady ustawowej powinny być rozpatrywane wyłącznie na zasadzie analizy poszczególnych przypadków (case by case) na uzasadniony wniosek zainteresowanego podmiotu.

Do rozpatrywania wniosków powinna zostać powołana Komisja ds. realizacji ustawy paszowej zawierająca w swoim składzie, oprócz urzędników państwowych, odpowiednią liczbę przedstawicieli organizacji konsumenckich i rolniczych żywotnie zainteresowanych zakazem stosowania pasz GMO.

Czasowe, przyznane w trybie wyjątkowym uchylenie zakazu importu i stosowania pasz GMO będzie stanowiło dla dystrybutorów i producentów pasz GMO szczególną formę pomocy finansowej. Fakt ten powinien być uwzględniony przy ustalaniu wysokości opłat jakie należy pobierać od wnioskodawców za zezwolenie na obrót materiałem transgenicznym mimo ustawowego zakazu. Opłaty te mogą pokryć koszty tworzenia i funkcjonowania takiej Komisji.

Przedstawiając powyższe apelujemy do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządu RP o wycofanie projektu zmian do ustawy z dnia 22 lipca 2006 r o paszach polegającej na zmianie terminu wejścia w życie zapisów art. 15. u. 1 p. 4.

Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO”
W imieniu Komisji Sterującej
Paweł Połanecki – niezależny ekspert